

โครงการการจัดการความปลอดภัยในงานวิ่งกีฬามวลชน

ที่มาและความสำคัญ

องค์การอนามัยโลกให้คำนิยามของกิจกรรมทางกาย คือ การเคลื่อนไหวร่างกายตลอดทั้งวัน ทั้งการทำงาน การเดินทาง และนันทนาการ รวมถึงการออกกำลังกายและการเล่นกีฬา (World Health Organization, 2010) การมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ ส่งผลต่อการเกิดภาวะโรคไม่ติดต่อ ได้แก่ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง หลอดเลือดหัวใจ และมะเร็งลำไส้และเต้านม จากรายงานสถานการณ์กิจกรรมทางกายในระดับโลก พบว่า การมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเสียชีวิตปีละ 3.2 ล้านคนทั่วโลก (World Health Organization, 2009) ในขณะที่ประเทศไทยมีระดับกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้นร้อยละ 65.3 เป็น 74.6 ก่อนจะลดลงเหลือเพียงร้อยละ 55.5 ในปี 2563 จากผลกระทบของสถานการณ์การระบาดของโควิด-19 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2562) ซึ่งเป็นโจทย์ที่ท้าทายผู้วางนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมกิจกรรมทางกายเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายของแผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย พ.ศ. 2561-2573 ที่ต้องการให้ประชาชนมีกิจกรรมทางกายเพียงพอร้อยละ 75 (คณะกรรมการพัฒนาแผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย, 2561) เพื่อลดโอกาสการเสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรคหลอดเลือดสมองและหัวใจ (ภคินี อริยะ และคณะ, 2564)

การส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางกายผ่านกิจกรรมการวิ่งเพื่อสุขภาพและการแข่งขันกีฬามวลชนในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในปี 2561 ประเทศไทยมีจำนวนนักวิ่งมากกว่า 15 ล้านคน เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ที่มีนักวิ่งเพียง 12 ล้านคน (สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2560) ระหว่าง พ.ศ. 2560 - 2564 มีกิจกรรมวิ่งทั้งหมด 4,912 รายการ เฉลี่ยเดือนละ 82 รายการ ในขณะที่มีเหตุการณ์ที่มีนักวิ่งหมดสติ 43 เหตุการณ์ มีผู้เสียชีวิตจำนวน 22 ราย (กองโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2565) ในขณะที่กีฬามวลชนได้รับความนิยมสูงขึ้นนั้น ปรากฏข้อถกเถียงและประเด็นร้องเรียนเกี่ยวกับมาตรฐานและความปลอดภัยในการจัดการกิจกรรมมวลชน อาทิ การให้บริการพื้นฐานที่ไม่เพียงพอ ความปลอดภัยในการได้รับบริการทางการแพทย์ฉุกเฉิน รวมไปถึงประเด็นอื่นๆ (ศูนย์พัฒนาองค์ความรู้ด้านกิจกรรมทางกาย ประเทศไทย, 2563) ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพยายามเสนอแนวทางจัดการกีฬามวลชนให้เป็นมาตรฐานและปลอดภัย

การทบทวนการจัดการความปลอดภัยกีฬามวลชนในประเทศไทยพบว่า มีองค์ความรู้ มาตรฐานการจัดงาน กลไกการดำเนินงาน และต้นแบบการจัดงานกีฬามวลชน โดยเฉพาะงานวิ่งประเภทถนนในประเทศไทยจำนวนหนึ่ง โดยองค์ความรู้ มาตรฐานการจัดงานวิ่งประเภทถนน ประกอบด้วย คู่มือการจัดการกิจกรรมวิ่งประเภทถนน อาทิ ข้อปฏิบัติที่ดีในการจัดกิจกรรมวิ่งประเภทถนน คู่มือการจัดการกิจกรรมวิ่งประเภทถนนของประเทศไทย คู่มือจัดการแข่งขันวิ่งบนถนนและมาตรการจัดการแข่งขันภายใต้การแพร่ระบาดของ COVID-19 และ

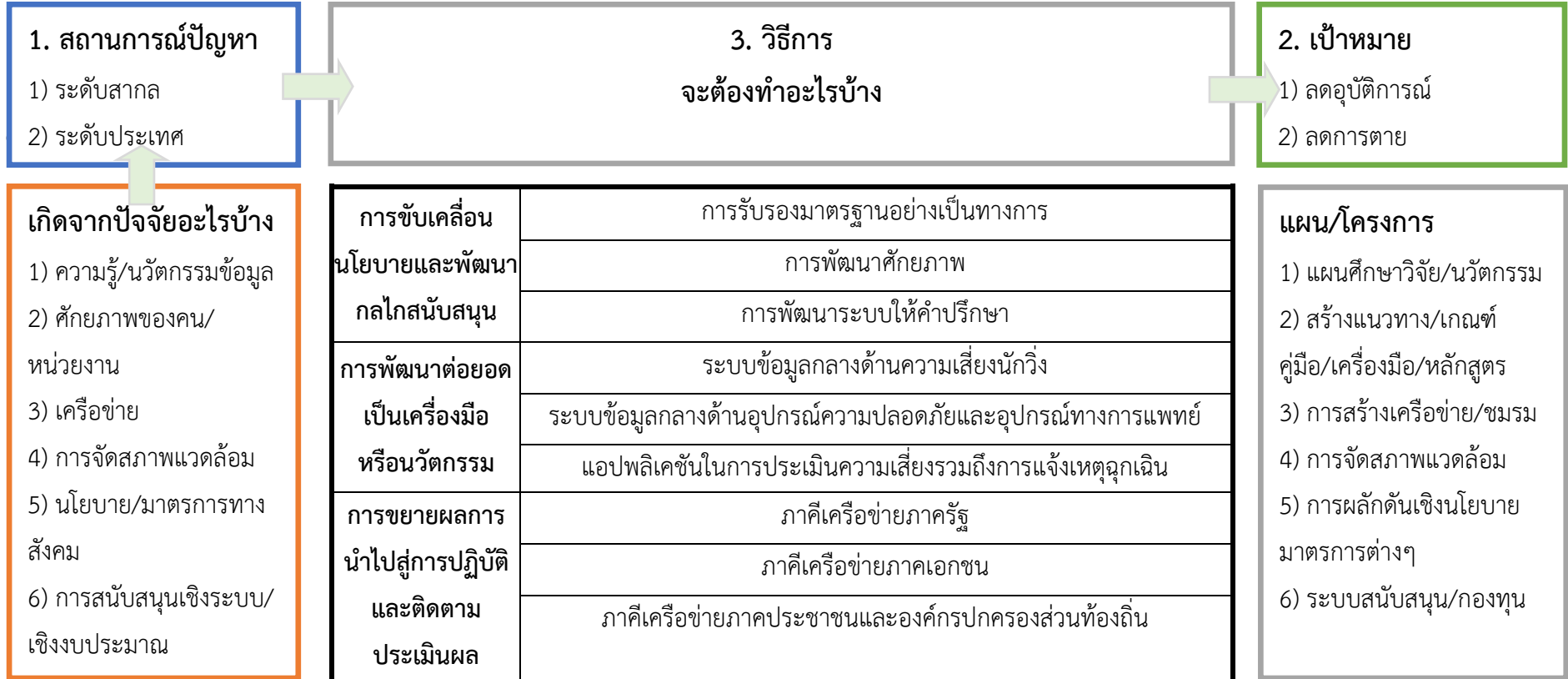
คู่มือการจัดกิจกรรมวิ่งประเภทถนนของ IAAF และรูปแบบการบริหารจัดการด้านการแพทย์ฉุกเฉินสำหรับการแข่งขันกีฬาระดับชาติ

ในขณะที่กลไกในการดำเนินการด้านมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนประกอบด้วยหลากหลายองค์ประกอบ อาทิ กระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย กรมควบคุมโรค) มีบทบาทหน้าที่ในด้านการป้องกัน ฝ้าระวัง สอบสวนเหตุการณ์ภาวะฉุกเฉินทางการแพทย์ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (สพฉ.) มีบทบาทหน้าที่ในด้านการเตรียมความพร้อมของบุคลากรสหวิชาชีพ ยานพาหนะ และอุปกรณ์ทางการแพทย์ฉุกเฉิน และระบบการสื่อสารสั่งการทางการแพทย์ฉุกเฉินเมื่อเกิดเหตุ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) มีบทบาทหน้าที่ในด้านการส่งเสริมสนับสนุนการมีกิจกรรมทางกายรวมถึงการวิ่ง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กรมพลศึกษา การกีฬาแห่งประเทศไทย มีบทบาทหน้าที่ในด้านการส่งเสริมสนับสนุนการกีฬาและจัดการแข่งขันกีฬารวมถึงการวิ่ง และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดงานวิ่งทั้งในระดับนานาชาติ ระดับชาติ และระดับพื้นที่ ได้แก่ สมาคมการค้าผู้จัดงานกีฬามวลชนไทย (Thai Mass Participation Sports Trade Association - TMPSA) องค์กรหน่วยงานตลอดจนชมรมวิ่งต่างๆ เช่น Park Run THAILAND ซึ่งการจัดการความปลอดภัยระหว่างการจัดงานวิ่งแต่ละครั้งมักอยู่ในรูปแบบที่ผู้จัดงานดึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด โรงพยาบาล ตำรวจ รวมไปถึงชุมชนมาร่วมดำเนินการ ส่วนต้นแบบการจัดการวิ่งที่ได้รับคำยกย่อง ได้แก่ งาน “บางแสน 21” ที่ถูกยกให้เป็น “ฮาล์ฟมาราธอนยอดเยี่ยมของไทย” ถึง 4 ปีซ้อน และเป็นงานแรกของอาเซียนและงานเดียวของไทยที่ผ่านการรับรอง “IAAF Road Race Silver Label” ในปี 2019 จากสหพันธ์สมาคมกรีฑานานาชาติ โดยมีระบบและกลไกการดำเนินการ คือ มีระบบผู้อำนวยการด้านการแพทย์ (medical director) และผู้บัญชาการเหตุการณ์ด้านการแพทย์ (medical commander) มีการเตรียมความพร้อมของบุคลากรสหวิชาชีพทางการแพทย์และอาสาสมัครการแพทย์ การจัดเตรียมโรงพยาบาลสนามและหน่วยปฐมพยาบาลที่บริเวณจุดปล่อยตัวและจุดปฐมพยาบาลตามเส้นทางวิ่งเพื่อให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์ฉุกเฉินแก่นักวิ่ง มีแผนดำเนินงานตามมาตรการการป้องกันโรคติดต่อ การเตรียมเวชภัณฑ์และอุปกรณ์ในการปฐมพยาบาล รวมถึงการเตรียมความพร้อมในการจัดการพิธีเปิดงาน พิธีปล่อยตัว พิธีมอบรางวัล รูปแบบเวที ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ตามมาตรฐานสากลและใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการประยุกต์ให้เข้ากับบริบทและสถานการณ์เฉพาะหน้า ตลอดจนมีการสำรวจความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมงานเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในภาพรวมของการจัดงาน

ใน ปี 2565 สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้รับการสนับสนุนจากแผนส่งเสริมกิจกรรมทางกาย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) ให้ดำเนินโครงการ **จัดทำแผนงานโครงการเพื่อจัดการความปลอดภัยกีฬามวลชน (Mass sport)** โดยการทบทวนองค์ความรู้ด้านการจัดการความปลอดภัยกีฬามวลชน และพัฒนามาตรฐานและคู่มือสำหรับการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนน ร่วมกับคณะทำงานและเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นสร้างความพร้อมของผู้จัดงานวิ่ง (race director) และผู้อำนวยการการแพทย์ของงานวิ่ง (medical director) ทั้งก่อนจัดงาน ขณะ

จัดงาน และภายหลังจัดงานวิ่งประเภทถนน ในการเตรียมความพร้อมด้านต่างๆ เช่น การวางเส้นทาง หน่วยแพทย์ จุดพยาบาล รถพยาบาล ที่จะสามารถเข้าไปช่วยเหลือและปฐมพยาบาลได้อย่างทันท่วงที รวมไปถึงการจัดทำแผนงานและโครงการด้านการจัดการความปลอดภัยกีฬามวลชน อาทิ โครงการจัดทำคู่มือและเครื่องมือการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่ง โครงการฝึกอบรมอาสาสมัครเงินงานวิ่ง และโครงการพัฒนาการจัดการความปลอดภัยในงานวิ่งในพื้นที่นำร่องและถอดบทเรียนผลการดำเนินงานการเฝ้าระวังและสอบสวนโรคกรณีการหมดสติหรือเสียชีวิตขณะวิ่ง ตลอดจนการทดลองนำมาตรฐานและคู่มือไปสู่การปฏิบัติในงานวิ่ง “แสงนำใจไทยทั้งชาติ เดิน วิ่ง ปั่น ป้องกันอัมพาต” โดยศูนย์โรคหลอดเลือดสมองศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ โดยมีข้อเสนอแนะจากการดำเนินงานของโครงการฯ คือ 1) ควรขับเคลื่อนนโยบายและพัฒนากลไกสนับสนุน เช่น การรับรองมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยอย่างเป็นทางการ การพัฒนาศักยภาพและระบบให้คำปรึกษาการจัดการความปลอดภัย ร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา และสถาบันวิชาการต่างๆ 2) ควรพัฒนาต่อยอดมาตรฐานและคู่มือการจัดการความปลอดภัยให้เป็นเครื่องมือหรือนวัตกรรมการจัดการความปลอดภัยในการวิ่ง เช่น ระบบฐานข้อมูลนักวิ่งกลาง แอปพลิเคชันหรืออุปกรณ์ประเภทสวมใส่ในการประเมินและติดตามความเสี่ยง รวมถึงการแจ้งเหตุฉุกเฉิน 3) ควรขยายผลการทดลองนำมาตรฐานและคู่มือการจัดการความปลอดภัยไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผลร่วมกับภาคีเครือข่ายภาครัฐ เช่น กระทรวงสาธารณสุข สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ การกีฬาแห่งประเทศไทย ภาคเอกชน เช่น สมาคมการค้าผู้จัดงานกีฬามวลชนไทย และภาคประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เครือข่าย Park Run THAILAND สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย อย่างไรก็ตาม โครงการ**การจัดทำแผนงานโครงการเพื่อการจัดการความปลอดภัยกีฬามวลชน (Mass sport)** ที่ผ่านมาเป็นเพียงการดำเนินการในระยะแรก การนำไปสู่การปฏิบัติจำกัดอยู่ในวงแคบและเป็นจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับจำนวนกิจกรรมในประเทศไทยที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากการทบทวนงานวิชาการที่เกี่ยวข้องและการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าและยังมีช่องว่างที่สามารถเติมเต็มและต่อยอดขยายผลการดำเนินการได้ เช่น การขับเคลื่อนนโยบายและพัฒนากลไกสนับสนุนเพื่อการรับรองมาตรฐานอย่างเป็นทางการ การพัฒนาศักยภาพและระบบให้คำปรึกษาสำหรับผู้จัดงานวิ่งขนาดเล็กที่มีประสบการณ์น้อยซึ่งกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค การพัฒนาต่อยอดมาตรฐานและคู่มือให้เป็นเครื่องมือหรือนวัตกรรม และการขยายผลการทดลองนำมาตรฐานและคู่มือไปสู่การปฏิบัติร่วมกับภาคีเครือข่ายและติดตามประเมินผล สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ร่วมกับแผนส่งเสริมกิจกรรมทางกาย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จึงเสนอ **โครงการการจัดการความปลอดภัยในงานวิ่งกีฬามวลชน** เพื่อผลักดันให้การจัดงานกีฬามวลชนมีความปลอดภัย กระตุ้นให้คนไทยมีกิจกรรมทางกายเพิ่มขึ้น และบรรลุเป้าหมายตามแผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย พ.ศ. 2561-2573 และแผนปฏิบัติการส่งเสริมกิจกรรมทางกายโลก 2018-2030 ต่อไป

กรอบแนวคิดการจัดการความปลอดภัยด้านกีฬามวลชน

เป้าประสงค์ (Goal)

ผลักดันการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งที่บูรณาการการทำงานร่วมกันของภาคีที่เกี่ยวข้องในการจัดการความปลอดภัยและการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อผลักดันเชิงนโยบาย (policy advocate) และพัฒนากลไกสนับสนุน (supporting mechanism) ให้มาตรฐานการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนนเข้าสู่นโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. เพื่อพัฒนาการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนน
3. เพื่อขยายผลการนำมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนนไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผลการดำเนินการ

ผลลัพธ์

1. มาตรฐานการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนนถูกบรรจุในนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
2. ระบบให้คำปรึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งประเภทถนน
3. ระบบข้อมูลกลางด้านความเสี่ยงของนักวิ่ง
4. ระบบข้อมูลกลางด้านอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการจัดการความปลอดภัยการจัดงานวิ่งประเภทถนน
5. หน่วยงานระดับภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม นำมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนนไปปฏิบัติ

ตัวชี้วัด

1. มีการบรรจุมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนในนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 หน่วยงาน
2. มีระบบให้คำปรึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งประเภทถนน จำนวน 1 ระบบ
3. มีระบบข้อมูลกลางด้านความเสี่ยงของนักวิ่ง จำนวน 1 ระบบ
4. มีระบบข้อมูลกลางด้านอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการจัดการความปลอดภัยการจัดงานวิ่งประเภทถนน จำนวน 1 ระบบ
5. มีหน่วยงานระดับภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม นำมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนนไปปฏิบัติ จำนวน 3 หน่วยงาน

6. มีความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการวางแผนการจัดกิจกรรมรณรงค์รูปแบบชีวิตวิถีใหม่ที่มีมาตรฐานความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างค่านิยมในระดับสาธารณะในการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย จำนวน 3 กิจกรรมต้นแบบ
7. มีข้อมูล mapping เครือข่ายการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งประเภทถนน จำนวน 1 เครือข่าย

แผนการดำเนินงาน

1. การผลักดันเชิงนโยบาย (policy advocate) และพัฒนากลไกสนับสนุน (supporting mechanism) การจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งประเภทถนน
  - 1.1. การผลักดันมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนสู่นโยบายผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
  - 1.2. การพัฒนาศักยภาพและระบบให้คำปรึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งสำหรับผู้จัดงานวิ่งขนาดเล็กที่มีประสบการณ์น้อยซึ่งกระจายอยู่ทั่วทุกภูมิภาค
  - 1.3. การสื่อสารสาธารณะในการนำมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนไปสู่นโยบายและการปฏิบัติและรณรงค์รูปแบบชีวิตวิถีใหม่ที่มีมาตรฐานความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างค่านิยมในระดับสาธารณะในการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย
2. การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนน
  - 2.1. พัฒนาระบบข้อมูลกลางด้านความเสี่ยงของนักวิ่ง เพื่อให้ให้นักวิ่งและผู้จัดงานวิ่ง (race director) และผู้อำนวยการการแพทย์ของงานวิ่ง (medical director) สามารถใช้ในการประเมินและจัดการความเสี่ยงของนักวิ่งได้
  - 2.2. พัฒนาระบบข้อมูลกลางด้านอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการจัดงานวิ่ง เช่น เครื่องกระตุกหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (Automated external defibrillator - AED) เพื่อให้ผู้จัดงานวิ่ง (race director) และผู้อำนวยการการแพทย์ของงานวิ่ง (medical director) สามารถใช้ในการบริหารจัดการอุปกรณ์ดังกล่าวเพื่อการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งได้
3. การขยายผลการนำมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผลการดำเนินการ
  - 3.1. การขยายผลร่วมกับภาครัฐ
    - 3.1.1. ร่วมกับสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ในโครงการ 10 ล้านไทยร่วมใจ CPR ในการสอนความรู้และทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (Cardiopulmonary resuscitation - CPR) และการใช้เครื่องกระตุกหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (Automated external defibrillator - AED)

3.1.2. ร่วมกับศูนย์โรคหลอดเลือดสมองศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ในโครงการ “แสงนำใจไทยทั้งชาติ เดิน วิ่ง ปั่น ป้องกันอัมพาต” ซึ่งเป็นกิจกรรมเดิน วิ่ง และปั่นจักรยานที่มีการจัดขึ้นทุกปี ใน 77 จังหวัดทั่วประเทศ ในการนำมามาตรฐานไปใช้ในการจัดการความปลอดภัยของงานวิ่ง

3.2. การขยายผลร่วมกับภาคเอกชน

ร่วมกับสมาคมการค้าผู้จัดงานกีฬามวลชนไทย (TMPSA) ในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการจัดการความปลอดภัยของงานวิ่งประเภทถนนให้แก่ผู้จัดงานวิ่ง (race director) และผู้อำนวยการการแพทย์ของงานวิ่ง (medical director) เป็นต้น

3.3. การขยายผลร่วมกับภาคประชาสังคม

ร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความปลอดภัยของงานวิ่งประเภทถนนระดับท้องถิ่น อาทิ สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ในการสร้างความเข้าใจในการจัดการความปลอดภัยของงานวิ่ง และร่วมกับ Park Run THAILAND ในการประยุกต์ใช้กับการจัดการความปลอดภัยการออกกำลังกายโดยการวิ่งในสวนสาธารณะในชุมชน เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินงาน

แนวทาง/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์
วัตถุประสงค์ที่ 1 การผลักดันนโยบายและกลไกสนับสนุนการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งประเภทถนน				
1) นำเสนอมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการร่วมผลักดันสู่นโยบาย	- กระทรวงสาธารณสุข - สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ - สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ - กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา - กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย	มีการบรรจุมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนในนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 1 หน่วยงาน	หน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องร่วมผลักดันมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนสู่นโยบาย	มาตรฐานการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนนถูกบรรจุในนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

แนวทาง/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์
	- สำนักงานตำรวจแห่งชาติ			
2) การพัฒนาศักยภาพและระบบให้คำปรึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่ง ประกอบด้วยกิจกรรมย่อย ต่อไปนี้ 2.1) ประชุมผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาศักยภาพและระบบให้คำปรึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่ง 2.2) พัฒนาศักยภาพและระบบให้คำปรึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งให้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง	- กระทรวงสาธารณสุข - สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ - สมาคมการค้าผู้จัดงานกีฬามวลชนไทย (TMPASA) - สสจ./โรงพยาบาล - กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย - สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย - องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	มีระบบให้คำปรึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งประเภทถนน จำนวน 1 ระบบ	เครือข่ายได้รับการพัฒนาศักยภาพและมีระบบให้คำปรึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่ง	เครือข่ายที่ได้รับการพัฒนาศักยภาพและได้รับคำปรึกษาสามารถจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งได้
3) การสื่อสารสาธารณะในการนำมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนไปสู่นโยบายและการปฏิบัติ	- สื่อมวลชน	มีการสื่อสารสาธารณะในการนำมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนไปสู่ นโยบายและการปฏิบัติอย่างน้อย 10 ชิ้น	มีการสื่อสารสาธารณะในการนำมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนไปสู่ นโยบายและการปฏิบัติ	นโยบายการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งถูกผลักดันและสื่อสารไปในวงกว้าง ในทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
วัตถุประสงค์ที่ 2 การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนน				

แนวทาง/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์
1) ประชุมหารือแนวทางการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางด้านความเสี่ยงของนักวิ่ง	- หน่วยงานด้านระบบข้อมูลสารสนเทศ/IT	มีระบบข้อมูลกลางด้านความเสี่ยงของนักวิ่งจำนวน 1 ระบบ	ระบบข้อมูลกลางด้านความเสี่ยงของนักวิ่ง	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้จัดการงานวิ่งหรือสมาคมการค้าผู้จัดงานกีฬามวลชนไทย (TMPSA) นำข้อมูลด้านความเสี่ยงไปใช้ประเมินสถานการณ์ของนักวิ่งและวางแผนรองรับเหตุฉุกเฉินได้ทันทั่วทั้งเพื่อลดอัตราการเสียชีวิตของนักวิ่ง
2) พัฒนาระบบข้อมูลกลางด้านความเสี่ยงของนักวิ่ง	- สมาคมการค้าผู้จัดงานกีฬามวลชนไทย (TMPSA) - กระทรวงสาธารณสุข - สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ - สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข			
3) ประชุมหารือแนวทางการพัฒนาระบบข้อมูลกลางด้านอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการจัดการความปลอดภัยการจัดงานวิ่งประเภทถนน	- หน่วยงานด้านระบบข้อมูลสารสนเทศ/IT - สมาคมการค้าผู้จัดงานกีฬามวลชนไทย (TMPSA) - กระทรวงสาธารณสุข - สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ - สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข	มีระบบข้อมูลกลางด้านอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการจัดการความปลอดภัยการจัดงานวิ่งประเภทถนนจำนวน 1 ระบบ	ระบบข้อมูลกลางด้านอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการจัดการความปลอดภัยการจัดงานวิ่งประเภทถนน	หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้จัดการงานวิ่งหรือสมาคมการค้าผู้จัดงานกีฬามวลชนไทย (TMPSA) นำข้อมูลด้านอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ เพื่อออกแบบหรือวางแผนผังเส้นทางให้มีจุดอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่เหมาะสมในการรองรับภาวะฉุกเฉินได้ทันทั่วทั้ง
4) พัฒนาระบบข้อมูลกลางด้านอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการจัดการความปลอดภัยการจัดงานวิ่งประเภทถนน				

แนวทาง/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์
				เพื่อลดอัตราการเสียชีวิตของนักวิ่ง
วัตถุประสงค์ที่ 3 การขยายผลการนำมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผลการดำเนินการ				
1) สอนความรู้และทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐาน (Cardiopulmonary resuscitation – CPR) และการใช้เครื่องกระตุกหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติ (Automated external defibrillator – AED) ให้แก่นักวิ่ง ร่วมกับสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ในโครงการ 10 ล้านไทยร่วมใจ CPR	- สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ - นักวิ่ง - ผู้จัดการวิ่งในระดับเขต ระดับจังหวัด หรืออปท.	1. มีหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม นำมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนนไปปฏิบัติ จำนวน 3 หน่วยงาน 2. มีความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในการวางแผนการจัดกิจกรรมรณรงค์รูปแบบชีวิตวิถีใหม่ที่มีมาตรฐานความปลอดภัยในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างค่านิยมในระดับสาธารณะในการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย จำนวน 3 กิจกรรมต้นแบบ 3. มีข้อมูล mapping เครือข่ายการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งประเภทถนน จำนวน 1 เครือข่าย	ภาคีเครือข่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม นำมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนนไปปฏิบัติในการจัดการความปลอดภัยกีฬามวลชน	เกิดกลไกการทำงานบูรณาการการทำงานร่วมกันของภาคที่เกี่ยวข้องในการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่ง ผู้จัดการวิ่ง (race director) และผู้อำนวยการการแพทย์ของงานวิ่ง (medical director) สามารถจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนนและสามารถจัดการภาวะฉุกเฉินได้ทันทีที่ลดอัตราการเสียชีวิตของนักวิ่งลงได้
2) นำมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนนไปใช้ในโครงการ “แสงนำใจไทยทั้งชาติ เดิน วิ่ง ปั่น ป้องกันอัมพาต” ครั้งที่ 9 ร่วมกับศูนย์โรคหลอดเลือดสมองศิริราช	- ศูนย์โรคหลอดเลือดสมองศิริราช - ผู้จัดการวิ่งในระดับเขต ระดับจังหวัด หรืออปท.	ปลอดภัยในการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างค่านิยมในระดับสาธารณะในการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย จำนวน 3 กิจกรรมต้นแบบ		
3) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการจัดการความปลอดภัยของงานวิ่งประเภทถนนให้แก่ผู้จัดการวิ่ง (race director) และผู้อำนวยการการแพทย์ของงานวิ่ง (medical director) ร่วมกับ	- ผู้จัดการวิ่งในระดับเขต ระดับจังหวัด หรืออปท. - สมาคมการค้าผู้จัดการงานกีฬามวลชนไทย (TMPSA)			

แนวทาง/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์
สมาคมการค้าผู้จัดงานกีฬา มวลชนไทย (TMPSA)				
4) สร้างความเข้าใจในการ จัดการความปลอดภัยของ งานวิ่งประเภทถนนระดับ ท้องถิ่น และประยุกต์ใช้กับ การจัดการความปลอดภัย การออกกำลังกายโดยการวิ่ง ในสวนสาธารณะในชุมชน ร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย Park Run THAILAND	- สมาคมสันนิบาต เทศบาลแห่งประเทศไทย - Park Run THAILAND - อปท.			
5) ร่วมสังเกตการณ์การ สัมมนาและการประชุมกลุ่ม เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง	- ผู้จัดงานวิ่งใน ระดับเขต ระดับ จังหวัด หรืออปท. - สมาคมการค้าผู้ จัดงานกีฬามวลชน ไทย (TMPSA)			
6) ติดตามประเมินผลการ ดำเนินการ	- ศูนย์โรคหลอดเลือดสมองศิริราช - สถาบันการแพน ดุกเฉินแห่งชาติ - สมาคมการค้าผู้ จัดงานกีฬามวลชน ไทย (TMPSA)			

แนวทาง/กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย	ตัวชี้วัด	ผลผลิต	ผลลัพธ์
	- สมาคมสันนิบาต เทศบาลแห่ง ประเทศไทย - อปท.			

กลุ่มเป้าหมาย

หน่วยงานองค์กรและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความปลอดภัยกีฬามวลชน ทั้งภาครัฐ เช่น กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ภาคเอกชน เช่น สมาคมการค้าผู้จัดงานกีฬามวลชน (TMPSA) และภาคประชาสังคม เช่น สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย Park Run THAILAND

ระยะเวลาดำเนินงานโครงการ

12 เดือน

การกำกับติดตามและการประเมินติดตามภายในโครงการ

- มีระบบติดตามประเมินผลออนไลน์ โดยผู้ดำเนินงานจะรายงานความก้าวหน้าผ่านระบบออนไลน์
- คณะทำงานวิชาการประชุมติดตามภายใน เพื่อวางแผน สรุปผลการดำเนินงานและการเงินให้เป็นไปตามแผน ตอบตัวชี้วัด สสส. และส่งรายงานงวดได้ตามระยะเวลาที่กำหนด

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในการสร้างความปลอดภัยให้เกิดขึ้นกับผู้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬามวลชน
- อัตราการเสียชีวิตจากกีฬามวลชนลดลง

ผู้รับผิดชอบโครงการและผู้รับทุน

ผู้รับผิดชอบโครงการ

ดร.นพ.วรสิทธิ์ ศรศรีวิชัย สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ผู้รับทุน

สถาบันนโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

แผนการดำเนินงาน ระยะเวลา 12 เดือน

กิจกรรม	เดือน											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. การผลักดันเชิงนโยบายและพัฒนากลไกสนับสนุนการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งประเภทถนน												
1) นำเสนอมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนต่อหน่วยงานในการร่วมผลักดันมาตรฐานสู่นโยบาย												
2) ประชุมผู้เชี่ยวชาญในการพัฒนาศักยภาพและระบบให้คำปรึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่ง												
3) พัฒนาระบบให้คำปรึกษาด้านการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่ง												
4) สื่อสารสาธารณะในการนำมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งประเภทถนนไปสู่นโยบายและการปฏิบัติและรณรงค์รูปแบบชีวิตวิถีใหม่ที่มีมาตรฐานความปลอดภัยในการจัดกิจกรรม												
2. การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการจัดการความปลอดภัยงานวิ่งประเภทถนน												
1) ประชุมหารือแนวทางการพัฒนาระบบข้อมูลกลางด้านความเสี่ยงของนักวิ่ง												
2) พัฒนาระบบข้อมูลกลางด้านความเสี่ยงของนักวิ่ง												
3) ประชุมหารือแนวทางการพัฒนาระบบข้อมูลกลางด้านอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการจัดงานวิ่ง												

กิจกรรม	เดือน											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
4) พัฒนาระบบข้อมูลกลางด้านอุปกรณ์ด้านความปลอดภัยและอุปกรณ์ทางการแพทย์ในการจัดงานวิ่ง												
3. การขยายผลการนำมาตรฐานงานวิ่งประเภทถนนไปสู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผลการดำเนินการ												
1) สอนความรู้และทักษะการช่วยฟื้นคืนชีพขั้นพื้นฐานและการใช้เครื่องกระตุกหัวใจไฟฟ้าอัตโนมัติให้แก่นักวิ่ง ร่วมกับสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ ในโครงการ 10 ล้านไทยร่วมใจ CPR												
2) นำมาตรฐานการจัดการความปลอดภัยในการจัดงานวิ่งประเภทถนนไปใช้ในโครงการ “แสงนำใจไทยทั้งชาติ เดิน วิ่ง ปั่น ป้องกันอัมพาต” ครั้งที่ 9												
3) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการจัดการความปลอดภัยของงานวิ่งประเภทถนน ให้แก่ผู้จัดการงานวิ่ง (race director) และผู้อำนวยการการแพทย์ของงานวิ่ง (medical director)												
4) สร้างความเข้าใจในการจัดการความปลอดภัยของงานวิ่งประเภทถนนระดับท้องถิ่น และประยุกต์ใช้กับการจัดการความปลอดภัยการออกกำลังกายโดยการวิ่งในสวนสาธารณะในชุมชน												
5) ร่วมสังเกตการณ์การสัมมนาและการประชุมกลุ่มเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง												
6) ติดตามประเมินผลการดำเนินการ												

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. (2010). Global recommendations on physical activity for health. Geneva: World Health Organization.
2. World Health Organization. (2009). Global health risks: mortality and burden of disease attributable to selected major risks. Geneva: World Health Organization.
3. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2562). คู่มือการจัดกิจกรรมวิ่งประเภทถนนของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
4. คณะกรรมการพัฒนาแผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย. (2561). แผนส่งเสริมกิจกรรมทางกาย พ.ศ. 2561-2573. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
5. ภคินี อริยะ, อธิพร แซ่แห้ว, กิตติ ภูริทัต, ปรัชญา จตุเพียร, อัคราภา วรธนะพงษ์, และอัญญรัตน์ จินะใจ. (2564). โครงการการพัฒนาระบบความปลอดภัยและความรอบรู้ด้านสุขภาพเกี่ยวกับการช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉินสำหรับนักวิ่ง. คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
6. ศูนย์พัฒนาองค์ความรู้ด้านกิจกรรมทางกายประเทศไทย สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล. (2563). พื้นกิจกรรมทางกายในประเทศไทยหลังวิกฤติโควิด-19. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
7. คณะทำงานพัฒนาแนวทางและมาตรฐานการจัดงานวิ่ง. (2561). ข้อปฏิบัติที่ดีในการจัดกิจกรรมวิ่งประเภทถนน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
8. คณะทำงานจัดทำคู่มือจัดการแข่งขันวิ่งบนถนนและมาตรการจัดการแข่งขันภายใต้การแพร่ระบาดของ COVID-19. (2563). คู่มือจัดการแข่งขันวิ่งบนถนนและมาตรการจัดการแข่งขันภายใต้การแพร่ระบาดของ COVID-19. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
9. คณะกรรมการมาตรฐานการจัดงานวิ่งไทย. (2561). คู่มือการจัดกิจกรรมวิ่งประเภทถนนของ IAAF. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.).
10. พัฒนาวีไล อินใหม่, จเร วิชาไทย, จิราลักษณ์ นนทาร์ักษ์, บุญยวีร์ เอื้อศิริวรรณ, ญัฐนิธิมา แจ้งประจักษ์ และ อาณัติ วรณศรี. (2562). รูปแบบการบริหารจัดการด้านการแพทย์ฉุกเฉินสำหรับการแข่งขันกีฬาระดับชาติ. นนทบุรี: สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ.
11. World Health Organization. (2018). Global action plan on physical activity 2018-2030. Geneva: World Health Organization.
12. จูติกร โตโพธิ์ไทย, อธิพงษ์ คำพูน, จิราภรณ์ กมลรังสรรค์, ปราณนา พรหมสาขา ณ สกลนคร และอุดม อัสวตมางกูร. (2562). บทเรียนจากการพัฒนาแผนการส่งเสริมกิจกรรมทางกาย พ.ศ.2561 - 2573. วารสารวิจัยระบบสาธารณสุข, 13(4), 442-456.